

(5)

- fény $\sim$ hullám

$\rightarrow$ Huygens vetette fel } Huygens - Fresnel elm. = hullámoptika
 $\rightarrow$ Fresnel bizonyította } alapelve

- Huygens-elm:

- egy hullámfelület minden pontjából elűri (gömb)hullámok indulnak ki, Egy hullámról minden pontja tovább hullámot terjeszt.
- új hullámfelület ezeknek a körös burkolófelülete
- Fresnel: elvényszerű a szeperpozíció zavartalanul keresztül -
 $\rightarrow$ ha 2 hullám találkozik egymással
- $\rightarrow$ eredő kitérés: adott helyen, pillanatban a 2 hullám pillanatnyi kitéréseinek nagyság + irány szerinti összege
(vezős a folyón)

- hullám: egy közegben egy zavar terjed, de az ott maradó átmozgásokat

- Thomas Young: fény = periodikus hullámvonalak

$\Downarrow$
Közési állapot (fázis) terjedése

- hullámmozgás = terben, időben periodikus

- ha adott helyen vizsgáljuk: csak az időbeli ...
- -||- időben -||- : csak az terbeli periodicitást

- fázissebesség (terjedési sebesség)

$$c = \frac{\lambda}{T}, c = f \cdot \lambda$$

} hullámhossz, által megtett utat osztjuk a megtételhez szükséges idővel

- hullámban fázis terjed $\rightarrow$ rezgő test E-től $\rightarrow$ hullámvonal E-ig terjed

$\downarrow$
fényintenzitás, sugár-
zárt teret vizsgáljuk

FÉNYINTERFERENCIA

• interferencia: 2. több hullám találkozásakor fellépő jelenség

• csak hullámok képesek (Young $\sim$ fény $\sim$ hullám)

• 2 fényforrás fényét terjedőre vetítjük, lesznek olyan helyek, ahová általában érkezik sugárzás, de úgyis sötét. $I_{\text{eredő}} \neq I_{\text{E1}} + I_{\text{E2}}$

• csak koherens fényhullámokkal (fáziskülönbség állandó v. szab. változik)

$\rightarrow$ nagyszámú fényforrás: kis felületéről kilépő fény sugarat 2-re osztjuk

• feltétel: a 2 fényforrás közi távolság 2-szer összemérhető v. annál

kisebb

ha $a \gg \lambda$ a sötét-világos helyek a felbontóképességükkel kisebb távolságban eznek megfigyelés megfigyelést időnk

• ha egy hullámhossz u.a. hullámhossz találkozik, kiszorít egymást

• szárazuló interferenciavázlat a pozitív rések közi távolságtól függ

FELHATÁS, DIFFRAKCIÓ

- interferencia megfigyelésének formája
- a fényváltakozó az útjában tett akadályok módosítják, így ^{terület} egyszerű árnyék helyett is észlelünk megvilágítást
- Young: 2 részre töltendő felvétel $\Rightarrow$ sötét-világos csíkból álló interferenciakép
- koherens fényforrás: azonos távolságra két azonos fázisban érik el mindkét résből azonos fázisban indulnak az ernyő küll. partjaitól mért küll. utól függően küll fázisban találkoznak

POLARIZÁCIÓ $\rightarrow$ kiemelt irányú rezgés

- kettős törés: $\rightarrow$ fény 2 féle módon terjed
- olyan irányban polarizált fény sugar, ahol a polarizáció iránya egyenlő a rezgésével $\rightarrow$ az a) és b)

a) rendes fény sugar mentén gömbös szimmetrikus (izotrop terjedés)

b) rendellenes fény sugar mentén a terjedési sebesség függ az iránytól (anisotrop terjedés)
- Louis Etienne Malus: a meghatározott szög alatt visszaverődő sugar olyan tulajdonságokat mutat, mint a kettős törés $\rightarrow$ a fény polarizáltságával kapcsolatos
- korábban $\rightarrow$ longitudinális kettős törés $\rightarrow$ csak transzverzális lehet (terjedési + rezgési irány)
- lineárisan v. síkban polarizált hullámok terjedési irányon $\nearrow$ átfektetett
  - a rezgések a hullám terjedése során 1 síkban maradnak
- Maxwell: elektromágneses tér ált. elvezetése $\rightarrow$ fény = elektromágneses hullám
- elektromos + mágneses
térösszeg térben-időben
periodikusan változik (rezg)

$\downarrow$
transzverzálisak
- ha 2 egymáshoz $\perp$ lineárisan polarizált fényhullám fáziskülönbséggel találkozik össze $\rightarrow$ szuperpozíció $\rightarrow$ elliptikus polarizáció ^{hullám}
- * az elektromos térösszeg vektor végpontja egy ellipszis mentén fut körbefutás: $\rightarrow$ jobb $\rightarrow$ bal
- Cirkulárisan polarizált fény: az ellipszis tengelyei megegyeznek
- Polarizálatlan fény: a fenti alaptípusok véletlen keveréke